

Bielsko-Biała, 25.02.2025 r.

2025 -04- 0 1

DYREKTOR
INTERDYSCYPLINARNEJ SZKOŁY DOKTORSKIEJ
UNIwersYTETU BIELSKO-BIALSKIEGO

**Propozycja tematu badawczego realizowanego
w ISD UBB**

Pracownik naukowo-badawczy/Zespół badawczy:

- Imię i nazwisko: dr hab. Anna Zawada, prof. UBB

Tytuł i zakres tematu badawczego:

Tytuł: *Dialog motywujący (DM) jako współczesna metoda terapii osób uzależnionych od alkoholu*

Proponowany temat jest osadzony w dyscyplinie psychologicznej i pedagogicznej.

Temat jest interdyscyplinarny i traktuje problem do analizy w sposób holistyczny. Dialog Motywujący, to nie tylko oparty na współpracy styl prowadzenia rozmowy, mający na celu wydobyć i umocnić u osoby jej własną motywację i zobowiązań do zmian, ale również filozofia bycia z drugim człowiekiem w wartościowej relacji.

Zakres tematu badawczego obejmuje poniższe zagadnienia:

- dialog motywujący (DM), jako determinant poprawy jakości życia osób uzależnionych;
- interwencje podejmowane w filozofii dialogu motywującego wobec osób uzależnionych od alkoholu;
- znaczenie dialogu motywującego dla procesu terapii w opiniach badanych osób uzależnionych od alkoholu;
- znaczenie dialogu motywującego dla procesu terapii uzależnień w opiniach terapeutów;
- zastosowanie dialogu motywującego w przezwyciężaniu ambiwalencji i umacnianiu motywacji do zmiany;
- strategie ułatwiające wydobywanie i wzmacnianie języka zmiany;
- zastosowanie dialogu motywującego w pracy grupowej z osobami uzależnionymi od alkoholu;
- znaczenie dialogu motywującego w pracy z rodziną osoby uzależnionej.

Proponowany temat pracy badawczej w dyscyplinie¹:

☐ Pedagogika

.....
(podpis)

¹Podać właściwą dyscyplinę naukową, w której Uniwersytet Bielsko-Bialski ma prawa doktoryzowania.

Szczegółowy opis projektu badawczego (maksymalnie 4 strony):

1. Doświadczenie naukowe promotora (uczestnictwo w zespole badawczym, publikacje, udział w projektach, itp.):

Praca naukowo-badawcza, to przede wszystkim realizacja własnych projektów badawczych oscylujących wokół trzech obszarów tematycznych. Praca penitencyjna ze skazanymi w zakładzie karnym, readaptacja społeczna skazanych oraz osób nieletnich, mediacje w sprawie z nieletnim sprawcą czynu karalnego, to pierwszy obszar moich badań i naukowych zainteresowań. Efektem dotychczasowej działalności są artykuły w czasopismach punktowanych m.in.:

- ✓ *Resocjalizacja nieletnich przez kreację plastyczną*. W: *Resocjalizacja nieletnich niedostosowanych społecznie. Teoria i praktyka*. Red. M. Filipowicz, J. Latała, Wydawnictwo KUL, Lublin 2019.
- ✓ *Social readaptation of adolescents addicted to psychoactive drugs*. W: *Resocjalizacja Polska* nr 21, 2021.
- ✓ *Dobre praktyki w readaptacji społecznej mężczyzn uzależnionych od substancji psychoaktywnych*. W: *Oblicza humanistyki bielskiej ATH*. Red. E. Zawada, J. Wojciechowska, R. Pysz, Wydawnictwo Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej, Bielsko-Biała 2021.
- ✓ *Organizacje pozarządowe w procesie readaptacji społecznej osób uzależnionych i byłych skazanych na przykładzie działalności Śląskiej Fundacji Błękitny Krzyż*. W: *W kręgu resocjalizacji*. Red. B. Mydlowska, Wydawnictwo „Impuls”, Kraków 2024.

Drugim obszarem jest praca socjalna z wybranymi grupami społecznymi. Analizując ten nurt zainteresowań naukowych nawiązałam kontakty m.in. z takimi instytucjami, jak Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej czy Śląska Fundacja Błękitny Krzyż. Materiał badawczy, który zgromadziłam do chwili obecnej, systematycznie staram się analizować, a wyniki badań przedstawiać na konferencjach naukowych oraz publikować w czasopismach punktowanych i monografiach, m.in.:

- ✓ *Superwizja pracy socjalnej w ocenie pracowników pomocy społecznej*. W: *Superwizja w zawodach wsparcia społecznego. Rozważania teoretyczne, empiryczne i implikacje praktyczne*. Red. B. Sordyl-Lipnicka, K. Wojtanowicz, Wydawnictwo Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, Kraków 2021.
- ✓ *Asystent rodziny – współczesna forma wsparcia rodzin wieloproblemowych*. W: *Praca Socjalna* nr 3, 2024.
- ✓ *Asystentura rodziny – wsparcie społeczne rodzin z wieloma problemami*. W: *Wychowanie w Rodzinie* t.31, nr 3, 2024.

Kolejne badania, które prowadzę mieszczą się w obszarze gerontologii społecznej. Przedmiotem mojego zainteresowania jest starość i starzenie się – zwłaszcza w wymiarze instytucjonalnego wsparcia. Wymiernym efektem badań są publikacje dotyczące życia osób starszych w placówkach opieki stacjonarnej, m.in.:

- ✓ *Instytucjonalna opieka seniorów – konieczność czy sposób na dobrą jakość życia*. W: *Praca Socjalna* nr 5, 2017.
- ✓ *W trosce o dobrą jakość życia w ośrodkach pobytu stałego dla osób starszych*. W: *Praca Socjalna* nr 2, 2018.
- ✓ *Instytucjonalna opieka nad osobami starszymi – domy pomocy społecznej czy domy niedostatecznej pomocy społecznej?* W: *Exlibris Social Gerontology Journal*, vol 27, nr 2, 2024.
- ✓ *Instytucjonalna forma wsparcia i opieki nad osobami starszymi – wyzwania i rekomendacje*. W: *Współczesne wyzwania i dylematy systemu pomocy społecznej w Polsce*. Red. E. Reczek, M. Kapuścińska, Wydawnictwo Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi, Łódź 2024.

Jestem autorką licznych publikacji, artykułów w czasopismach recenzowanych i w pracach zbiorowych, monografiach, redaktorką prac zbiorowych oraz recenzentem naukowym w międzynarodowym punktowanym czasopiśmie *Exlibris Biblioteka Gerontologii Społecznej (Exlibris Social Gerontology Journal)*, które prezentuje ogólne wyniki badań na temat najważniejszych obszarów dotyczących starości i starzenia się.

Mam doświadczenie w realizowanych projektach m.in. z zakresu *pracy socjalno-opiekuńczej*. Doświadczenie naukowe zdobywałam uczestnicząc w szkoleniach, kursach, spotkaniach w innych ośrodkach naukowych. Uczestniczyłam w programie „Uczenie się przez całe życie – Erasmus”.

Jestem promotorem ponad 250 prac magisterskich i licencjackich. Recenzentem prac magisterskich i licencjackich.

2. Informacje o zapleczu badawczym do realizacji projektu:

- Ośrodek Leczenia Uzależnień w Żywcu, Śląska Fundacja Błękitny Krzyż: Poradnia MOTU Bielsko – Biała, Ośrodek Readaptacyjny w Bielsku – Białej, OLZA oddział detoksykacji w Bielsku – Białej, Miejski Ośrodek Terapii Uzależnień w Czechowicach – Dziedzicach, Ośrodek Psychoprofilaktyki w Pszczynie, Dom Błękitnego Krzyża im. Matki Ewy w Pszczynie;
- dostęp do instytucji zajmujących się wspieraniem i pomaganiem (MOPS, kuratorzy społeczni i zawodowi, Policja, asystenci rodziny);
- dostęp do ośrodków stacjonarnych (stała współpraca z ośrodkiem Straszny Dwór w Czechowicach Dziedzicach);
- dostęp do terapeutów pracujących w różnych strukturach;

- dostęp do Forum dla osób pracujących w filozofii Dialogu Motywującego i tym samym możliwość konsultacji i uzyskania merytorycznej informacji zwrotnej;
 - Polski Instytut Dialogu Motywującego – Jelenia Góra
 - Centrum Interwencji Kryzysowej i Psychoterapii w Rybniku.
3. Możliwości mobilności międzynarodowej dla doktoranta:
Mobilność w ramach programu Erasmus+
4. Możliwości zatrudnienia doktoranta w grantach badawczych lub zleceniach dla przemysłu, realizacji tematu w zespołach badawczych:
Nie dotyczy
5. Możliwości prowadzenia badań w ramach międzynarodowych zespołów naukowo-badawczych:
- a) Możliwość włączenia do projektu realizowanego w ramach Centrum Kompetencji.
Cel badań:
Diagnoza subiektywnego poczucia jakości życia oraz analiza czynników, które wpływają na jakość życia osób starszych, w tym osób starszych nadużywających alkoholu bądź uzależnionych od alkoholu:
- zamieszkujących w domach pomocy społecznej,
- przebywających w środowisku rodzinnym i korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.
Główny cel prowadzonych badań sprowadza się do analizy czynników, które mają decydujący wpływ na jakość życia osób starszych, a tym samym na ich kondycję psychosomatyczną.
6. Wymagania jakich oczekuje od kandydata promotor w tym podanie warunków i możliwości zaangażowania się w działalność uczelni w czasie realizacji pracy i po ukończeniu ISD:

Możliwe zatrudnienie w ramach umowy-zlecenia; włączenie się do organizowania konferencji warsztatowo-metodycznej, warsztatów dla studentów, samodzielne opracowanie narzędzi badawczych, analiza materiału badawczego w ramach działań podejmowanych w Centrum Kompetencji.
7. Tematy innych prac doktorskich, w których wnioskujący jest aktualnie promotorem lub opiekunem pracy:
Nie dotyczy

(podpis)